

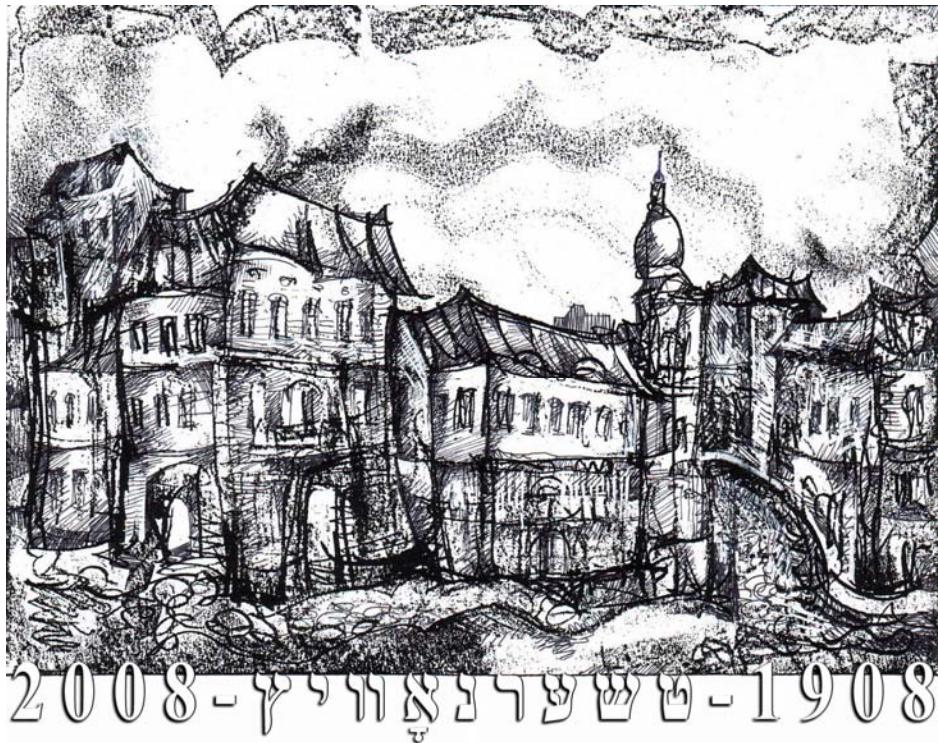
טשערנאַויז • CERNĀUȚI • ЧЕРНОВЦЫ • ЧЕРНІВЦІ • CZERNOWITZ

CZERNOWITZ YIDDISH LANGUAGE INTERNATIONAL CENTENARY CONFERENCE

1908-טשערנאַריך-2008

CHERNIVTSI, UKRAINE • AUGUST 18 - 22, 2008

2008 - יִתְאַגֵּן שְׂרָפָה - 1908

The Hebrew University of Jerusalem

Center for Studies of the History and Culture of East European Jews
at the National University of Kyiv-Mohyla Academy

Maimonides State Classical Academy (Moscow)

Fedkovych Chernivtsi State University

Sponsors: Euro-Asian Jewish Congress, Beit Shalom Aleichem (Tel Aviv),
Chernivtsi Municipality

Held at the same venue as the historical 1908 First Yiddish Language Conference and accompanied with a Week of Yiddish Cultural Events, the **100th Anniversary International Yiddish Language Conference** is also connected with the festivities of the 600 anniversary of Chernivtsi and the inauguration of the Jewish Museum.

Conference website: czernowitz.org/2008

Program art by Alexander Vaisman (www.vaisman.org); program design - Shura Vaisman

Sunday, August 17

Hotel "Bukovyna" (Holovna Str. 141)

Entire day. Reception and registration.

Monday, August 18

Chernivtsi State University (former Residenz)
Blue and Marble Halls

15:00

Sightseeing tour of the city

18:00

Festive Opening of the Conference in the Presence of the Governor of
Bukovyna and the Mayor of Chernivtsi

Reception

Tuesday, August 19

Ukrainian National House (Ukrainska Str.)

9:00 - 9:45

Session 1: KEYNOTE REPORT

Joshua (Shikl) Fishman (New York, USA)

The 100th Anniversary of the Czernowitz Language Conference. To What it Obliges Us

The Oath of 2008 in Honor and in Memory of Czernowitz 1908

9:45 - 11:30

Session 2: YIDDISH IN 1908 – HISTORICAL CONTEXT

Chair: *Avrom Novershtern* (Jerusalem, Israel)

Jess Olson (New York, USA)

From Politics to Peoplehood: Nathan Birnbaum, Politics and Culture Reconsidered in the 1908 Yiddish Language Conference

Armin Eidherr (Salzburg, Austria)

Czernowitz as a Point d'Initial of the Cultural Upswing in Galicia and Bukovina

Markus Bauer (London, UK)

After the Conference – Yiddish Life in Czernowitz Prior to World War II

Discussion

11:30 - 11:45

Coffee Break

11:45 - 13:30

Session 3: JEWISH LIFE IN CZERNOWITZ - 1908 AND BEYOND

Chair: *Baruch Podolsky* (Tel Aviv, Israel)

Mykola Kushnir (Chernivtsi, Ukraine)

The Forming of Jewish Identity in Bukovina (End of 19th-Beginning of 20th century)

Maria Nykyrsa (Chernivtsi, Ukraine)

The History of Czernowitz Jews in the Documents of the State Archive of the Chernivtsi Region

Sara Hall (London, UK)

21 years after the Yiddish Language Conference "Tshernovitser bleter" and its Role in Yiddish Culture in Bukovina

Discussion

13:30 - 15:00

Lunch

15:00 -16:30

Session 4: YIDDISH IN THE CHANGING WORLD – YESTERDAY, TODAY, AND TOMORROW

Chair: *Steffen Krogh* (Aarhus, Denmark)

Iosif Vaisman (Bethesda, USA)

World and Shtetl: Yiddish on the Internet Yesterday, Today, and Tomorrow

Cyril Aslanoff (Jerusalem, Israel)

Wikipedia – Yiddish: Last Chance or Dead End?

Maria Kaspina (Moscow, Russia)

Yiddish Folklore in Chernivtsi Today (Recordings of 2004-2008)

Elvira Groeizinger (Potsdam, Germany)

The Silenced Voice of the Jewish People. The Significance of the Recording of the Yiddish Folksongs from the Collections of M. Beregovski and S. Magid

Discussion

16:30 - 16:45

Coffee Break

16:45 - 18:30

Session 5: PAGES OF HISTORY

Chair: *Ewa Geller* (Warsaw, Poland)

Ellen Kellman (Waltham, USA)

The (Brief) Afterlife of the Kultur-lige in Interwar Poland

Tamara Zhuk (Kyiv, Ukraine)

Archives of Yiddish Writers in Kyivan Collections

Dmitri Sheveliov (Minsk, Belarusia)

Jewish Documents in Minsk Archives

Discussion

Wednesday, August 20

The Chernivtsi Philharmonic Society Hall
(former Musikverein), Philharmonic Square, 10

10:00 - 11:45

Session 6: STATUS OF YIDDISH THROUGH THE 20TH CENTURY

Chair: *Armin Eidherr* (Salzburg, Austria)

Avrom Novershtern (Jerusalem, Israel)

The Image of Yiddish in the Yiddish Literature. Changes during a Century

Mikhail Chlenov (Moscow, Russia)

Jargon versus Language of the Nation: An Attempt to Periodize Yiddish

Rachel Rojanski (Haifa, Israel)

From an Immigrant Press to an Israeli Subculture: The Yiddish Press in Israel 1948-2008

Discussion

11:45 - 12:00

Coffee Break

12:00 - 13:30

Session 7: YIDDISH IN THE 21ST CENTURY

Chair: *Jess Olson* (New York, USA)

Steffen Krogh (Aarhus, Denmark)

Yiddish in the 21 Century. Grammatical Differences between Standard

Yiddish and the Yiddish of the Khareydim in New York

Asya Vaisman (Cambridge, USA)

Yiddish Language Productions and Performances in Contemporary Hasidic Girls' Schools

Isabelle Barriere (New York, USA)

The Vitality of Yiddish among Hasidic Infants and Toddlers in a Low SES Preschool in Brooklyn

Discussion

13:30 - 15:00

Lunch

15:00 - 16:30

Session 8: YIDDISH AROUND THE WORLD

Chair: *Maria Kaspina* (Moscow, Russia)

Astride Starck-Adler (Mulhouse, France)

Yiddish in Alsace Today

Sebastian Shulman (Chisinau, Moldova)

Di Goldene Pave as a Jewish Phoenix: Contemporary Observations of Yiddish in Chisinau and Minsk

Anatoly Kerzhner (Kiev, Ukraine)

The Situation of Yiddish in Ukraine Today

Discussion

16:30 - 16:45

Coffee Break

16:45 - 18:30

Session 9: CZERNOWITZ YIDDISH WRITERS

Chair: *Astrid Starck-Adler* (Mulhouse, France)

Aminadav Dykman (Jerusalem, Israel)

Itzik Manger in Hebrew – a Survey and an Appreciation

Lidia Kamen (Tel Aviv, Israel)

Problems of Translating I. Manger into Russian

Beruriah Wiegand (Oxford, UK)

Kabbalah and Hasidism in the Poetry of Yakov Friedman

Discussion

Thursday, August 21

Chernivtsi Municipal Palace of Culture
(former Juedisches Nationalhaus), Teatral'na Square, 5

9:00 - 11:00

Session 10: YIDDISH LINGUISTICS AND LEXICOGRAPHY

Chair: *Mikhail Chlenov* (Moscow, Russia)

Wolf Moskovich (Jerusalem, Israel)

Tasks of Modern Yiddish Lexicography

Barukh Podolsky (Tel Aviv, Israel)

Some Problems of Yiddish Lexicography

Ewa Geller (Warsaw, Poland)

Polish Yiddish after the Czernowitz Conference - a Path towards Language Shift?

Eve Jochnowitz (New York, USA)

The Recipe: a Yiddish Literary Genre

Discussion

11:00 - 11:15

Coffee Break

11:15 - 12:00

Session 11: CLOSING OF THE CONFERENCE

Chairs: *Avrom Novershtern* (Jerusalem, Israel), *Wolf Moskovich* (Jerusalem, Israel)

Concluding Discussion

Friday and Saturday, August 22 and 23

Guided tours of Jewish sights in Bukovyna and Galicia

Program Committee: *Wolf Moskovich* (The Hebrew University of Jerusalem),
Leonid Finberg (The Institute of Judaic Studies, Kiev), *Michael Chlenov* (Maimonides Academy, Moscow)

Working languages at the conference: **Yiddish, English, Ukrainian, and Russian.**

Conference cultural program:

Concerts:

Ruth Levin (Israel) Yiddish Songs from Czernowitz; Monday, August 18, 20:00; Marble Hall (Chernivtsi State University)

Lia Koenig-Stolper (Israel) Fun der alter biz der nayer heym. Yiddish and Israeli Songs; Tuesday, August 19, 20:00; Organ Music Hall (Ukrainska Str.)

Rina Schaechter (Israel) Organ Music; Wednesday, August 20, 20:00; Organ Music Hall (Ukrainska Str.)

Asya Vaisman (USA) Der sod fun mayn hartsn: Yiddish Songs of Poets and Composers from Chernivtsi ; Thursday, August 21, 19:30; The Chernivtsi Philharmonia (Philharmonia Square, 10)

Klezmer Music (The Philharmonic Society Hall); Friday, August 22; The Chernivtsi Philharmonia (Philharmonia Square, 10)

Tours:

Sightseeing tour of the city (Monday, August 18, 15:00)

Guided tours of Jewish sights in Bukovyna and Galicia (Friday and Saturday, August 22 and 23)

Other events:

Opening of the Exhibition "**The Jewish Book in Bukovyna**"; Monday, August 18, 14:00; Chernivtsi State University, Yu. Fed'kovych Library

Opening of the Exhibition "**Colors of Bukovyna**"; Thursday, August 21, 18:00; Czernowitz Regional Museum of Art

Inauguration of the **Museum of the Jewish History and Culture of Bukovyna**; Thursday, August 21, 14:30; Teatral'na Square, 5

Opening of the Exhibition of **Jewish Postcards**; Friday, August 22; Exhibition Hall "Vernisazh"

קאנפערענץ פאר דער יודישער שפראך שטעניאויך מסיח	
- 102 -	
בִּלְעָם	
צַו דָּרֶר קָאנְפָּעָרָעַןְ	
נְסֵרָה גָּדוֹלָה / בְּרַכְתָּה	יַאֲפָרְתָּה וַיַּסְגָּן
הַרְמָה אֶלְגָּדָה 30-AUG1908	סֻקְרָעָתָה Sept 1908
בְּאַשְׁרָה וְבְּאַגְּנָעָלָה לְמַבְטָחָה סְכָךְ בְּנֵי אָהָרֹן	

- 11 -

קָאנְפָּעָרָעַן פֶּאָר דָּרֶר יְוִידִישָׂר שְׁפָרָאַךְ שְׁטָעָנְיאּוּיךְ וְסָחָה	
לְעַנְטְּמָאָצֵעַ	
בְּאַב' כָּהֵן מִצְמָחָה 18.8.1908	עַמְּנָאָטָה:
אַמְּנָאָטָה הַזְּהָבָה תְּגִילָּה מִשְׁנָה:	
שְׁמַנְיָה סְדָה קָאנְפָּעָרָעַן קָדָם אַסְלָמָה זַיְדָה וְאֵלֶּה אֵת אַתְּבָה בְּכָל מִשְׁמָךְ גְּדוּלָה וְאֵת אַתְּבָה סְסָמָסָכָג סָסָה וְעַד שְׁמַנְיָה כָּלְבָה קָאנְפָּעָרָעַן.	

2008 - טְשָׁעָרָבָאָה יִזְ - 1908

טשערנאַויז • CERNÄUȚI • ЧЕРНОВЦЫ • ЧЕРНІВЦІ • שערנאויז

ЧЕРНІВЕЦЬКА МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ З МОВИ ЇДИШ

м.Чернівці, Україна • 18-22 серпня, 2008

2008 - ۱۹۰۸

Єврейський університет (Єрусалим)

**Центр досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства
Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Київ)**

Академія Маймоніда (Москва)

Чернівецький національний університет

**Спонсори: Євроазійський єврейський конгрес, Бейт Шалом Алейхем, Тель-Авів,
Муніципалітет м.Чернівці**

Чернівецька міжнародна конференція з мови їдиш проводиться в тому ж місці,
що й історична Перша конференція з мови їдиш 1908 року і супроводжується
тижнем єврейських культурних заходів, конференція також пов'язана зі святкува-
нням 600-річчя міста Чернівці й урочистим відкриттям Єврейського музею.

Веб-сайт конференції: czernowitz.org/2008

Художник: Олександр Вайсман (www.vaisman.org); дизайн програми: Шура Вайсман

17 серпня, неділя

Готель “Буковина”(вул. Головна 141)

Зайдіт і реєстрація учасників

18 серпня, понеділок

Блакитна та мармурова зали Чернівецького національного університету (колишня Резиденція)

15.00

Оглядова екскурсія по місту

18:00

Урочисте відкриття Конференції в присутності губернатора Буковини та мера міста Чернівці

19 серпня, вівторок

Український Національний Дім (вул. Українська)

9.00 - 9.45

Сесія 1: ПЛЕНАРНА ДОПОВІДЬ

Джошуа (Шилл) Фішман (Нью-Йорк).

100-та річниця Чернівецької мовоюї конференції. До чого це нас зобов'язує.

Приєзда 2008 року на честь та на згадку Чернівців 1908 року.

9.45 - 11:30

Сесія 2: ІДИШ У 1908 РОЦІ – ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ

Ведучий – Авром Новерштерн

Джесс Олсон (Нью-Йорк).

Від політики до людства: Натан Бірнбаум. Політика та культура, які були переглянуті на Конференції з мовою їдиш 1908 року

Армін Ейдгер (Зальцбург).

Чернівці як відправний пункт культурного підйому в Галичині та Буковині

Маркус Бауер (Лондон).

Після Конференції – єврейське (їдиш) життя в Чернівцях до Другої світової війни

Обговорення

11.30 - 11:45

Кава-брейк

11:45-13.30

Сесія 3: ЄВРЕЙСЬКЕ ЖИТТЯ У ЧЕРНІВЦЯХ – 1908 РІК ТА ПІСЛЯ НЬОГО

Ведучий - Барух Подольський

Микола Кушнір (Чернівці)

Формування єврейської ідентичності в Буковині (кінець XIX – початок ХХ ст.)

Марія Никирса (Чернівці)
**Історія чернівецьких євреїв в документах Державного архіву
Чернівецької області**

Сара Холл (Лондон)
**21 рік після Конференції з мови їдиш. "Черновіцер блетер" та її роль в
культурі їдишу в Буковині**

Обговорення

13.30 - 15.00

Обід

15.00 - 16.30

Сесія 4: ІДИШ У СВІТІ, ЩО ЗМІНЮЄТЬСЯ – ВЧОРА, СЬОГОДНІ ТА ЗАВТРА
Ведучий – *Стеффен Крог*

Йосиф Вайсман (Бетезда, США)

Світ і штетл. Ідиш в Інтернеті: вчора, сьогодні та завтра

Кирило Асланов (Ерусалим)

Вікіпедія – останній шанс їдишу чи глухий кут?

Марія Каспіна (Москва)

Їдиш-фольклор в Чернівцях сьогодні (Записи 2004-2008 рр.)

Ельвіра Грозінгер (Потсдам)

**Голос єврейства, який примусили замовкнути Значення історичних
записів народних пісень на їдиш з колекції М.Береговського та С.Магіда.**

Обговорення

16.30 - 16.45

Кава-брейк

16.45 - 18.30

Сесія 5 СТОРИНКИ ІСТОРІІ

Ведуча – *Ева Геллер*

Еллен Кельман (Уолтам, США)

Діяльність Культур-ліги в міжвоєнний період у Польщі

Тамара Жук (Київ)

Архіви єврейських (їдиш) письменників в київських колекціях

Дмитро Шевельов (Мінськ)

Єврейські документи в мінських архівах

Обговорення

20 серпня, середа

Громадська зала Чернівецької філармонії
(колишнє Музікферайн) Площа Філармонії, 10

10.00 - 11.45.

Сесія 6: СТАТУС МОВИ ІДИШ ПРОТЯГОМ ХХ СТ.

Ведучий – Армін Ейдгер

Авром Новерштерн (Єрусалим)

Образ їдишу в єврейській літературі. Зміни впродовж століття

Михайло Членов (Москва)

Жаргон проти мови нації: спроба пе́ріодизації їдишу

Рахель Рожанська (Хайфа)

Від імігрантської преси до ізраїльської субкультури. Єврейська (ідиш) преса в Ізраїлі 1948-2008

Обговорення

11.45 - 12.00

Кава-брейк

12.00 - 13.30

Сесія 7: ІДИШ У ХХІ СТ.

Ведучий – Джесс Олсон

Стеффен Крог (Аархус, Данія)

Ідиш в ХХІ сторіччі..Граматичні відмінності між стандартним їдишем та їдишем харейдім у Нью-Йорку

Ася Вайсман (Кембрідж, США)

Мова їдиш в сучасних хасидських школах для дівчат

Ізабелла Баррієр (Нью-Йорк)

Живучість їдишу серед хасидських дітей в дошкільних закладах з низьким соціально-економічним статусом в Брукліні

Обговорення

13.30 - 15.00

Обід

15.00-16.30

Сесія 8: ІДИШ У СВІТІ

Ведуча – Марія Каспіна

Астрід Штарк-Адлер (Мулхауз, Франція)

Їдиш в Ельзасі сьогодні

Себастьян Шульман (Кишинів)

Ді Гольдене Паве як єврейський Фенікс: сучасні спостереження з їдишу в Кишиневі та Мінську

Анатолій Кержнер (Київ)

Ситуація в Україні з їдишу сьогодні

Обговорення

15.30 - 16.45

Кава-брейк

16.45– 18.30

Сесія 9: ЄВРЕЙСЬКІ (ЇДИШ) ПИСЬМЕННИКИ ЧЕРНІВЦІВ

Ведуча – Астрід Штарк-Адлер

Амінадав Дікман (Єрусалим)

Іцик Мангер на івріті – огляд та оцінка

Лідія Камінь (Тель-Авів)

Проблеми перекладу Іцика Мангера російською

Берурія Віганд (Оксфорд)

Кабала та хасидизм. Вірші Якова Фрідмана

Обговорення

21 серпня, четвер

Чернівецький міський палац культури (минулий Сврейський національний дім), Театральна площа, 5

9.00 - 11.00

Сесія 10: ЛІНГВІСТИКА ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ ЇДИШУ

Ведучий – Михайло Членов

Вольф Москович (Єрусалим)

Задачі сучасної лексикографії мови їдиш

Барух Подольський (Тель-Авів)

Деякі проблеми лексикографії мови їдиш

Ева Геллер (Варшава)

Польський їдиш після Чернівецької конференції – шлях у напрямку зміни мови?

Ів Йохнович (Нью-Йорк)

Рецепт: єврейський літературний жанр

Обговорення

11.00 - 11.15

Кава-брейк

11.15 - 12.00

Сесія 11: ЗАКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ведучі – Авром Новерштерн, Вольф Москович

Заключне обговорення

22 серпня, п'ятниця, 23 серпня, субота

Екскурсії єврейськими місцями Буковини та Галичини

עםינדב דיקמאן (ירושלים)
 איזיך מאנגער אין העברעיש: און איבערבליך און און אפשראץ
 לדייא קאמען (תל-אביב)
 פראובלעמען ביטם איבערצען מאנגערן אויף רוסיש
 ברוריה וויגאנד (אקספארד)
 קבלה און חסידות אין דער פאוץיע פונעם טשערנאוויזער דיכטער יעקב פרידמאן
 אפרוףן

טשערנאוויזער שטאטיישער קולטור-פאלאץ
 (амאליקער "יידיש נאציאנאל-הווי")

דאָנערשטיק דעם 21 אוגוסט

11:00 – 9:00
 צענטע סעסיע: יידישע לינגויסטייק און לעקסיקאגראפייע
 פאַריזיער: מיכאל טשלענאו
 וואָלף מסקאּויזיש (ירושלים)
 די אוֹיגאָבעס פון דער מאָדערנער יידישער לעקסיקאגראפייע
 ברוך פֿאָדָלְסִקי (תל-אביב)
 עטלעכע פראובלעמען פון יידישער לעקסיקאגראפייע
 עווע געלער (וואָרשה)
 דאס פֿוַּילְשֶׁעָן יִדִּיש נאָר דער טשערנאוויזער קאנפערענען: אוּפֿן וועג צו א
 שפֿראָכְנִיבִּיט?
 אוּרוֹ יַאֲכָאוּיז (נוֹו-יַאֲךָ)
 דער רעצעעפֿט – אַיִדְישָׁע לִיטְעָרָרִישָׁע זְשָׁעָנָר
 אַפְּרוֹפּן

11:15 – 11:00
 קאָרוּע-הפסקה
 12:00 – 11:15
 שלוס פון דער קאנפערענע
 פאַריזיער: וואָלף מסקאּויזיש, אַברָהָם נָאוּוֹרָשְׁטָעָן
 אַפְּרוֹפּן

מיכאל טשלענאוו (מאסקווע)
צ'ארגן וווערסס נאציאנאל-שפראָר: אַ פרוּוו צוֹ פֿעריאדיזירן יִדְיש
רחל רַאַזְשָׁאנֶסְקִי (חֵיפָה)
פֿון אָן אַימְּיגְּרָאנְטִישְׁעָרְ פֿרָעָסְעָ צֹ אַ שְׂרָאַלְדִּיקָּעָרְ סּוּבְּקוּלְטָוָרְ: דִּיְדִּישְׁעָ פֿרָעָסְעָ אַין
ישראל 2008-1948
אַפְּרוֹפָּן

12:00 – 11:45
קָאוּעַ-הַפְּסָקָה

13:30 – 12:00
זְבֻעָתָעַ סְעָסִיעָ: יִדְישָׁ אַין אַיִּין אָן צְוֹאָנְצִיקְסְּטָן יִאֲרָהּוֹן דָּעָרָט
פֿאַרְזִיצְעָרָ: דְּשָׁעָסְ אַלְסָאָן
סְטָעָפָעָן קָרָאָגְ (אַאֲרָהָוָס, דָּעַנְמָאָרָקְ)
יִדְישָׁ אַין 21 סְסָטָן יִאֲרָהּוֹן דָּעָרָטְ: גְּרָאַמְּאַטְּשָׁע אָנוֹנְטָעָרְשִׁידְן צְוֹוְשָׁן כָּלְ-יִדְישָׁ אָן דָּעָם
נַיְ-אַרְקָעָרְ חַדְדִּישָׁן יִדְישָׁ
אַסְיָה וּוַיְסָמָאָן (קִיְּמְבָרְדִּיזָּשְׁ, פְּשָׁ"אְ)
יִדְישָׁעְ פֿאַרְשָׁטְעָלְגָעָן אָן אַיְמְפָרְעָזָעָסְ: הַיְנָטָ צֹו טָאָגְ אַיְן חַסְדִּישָׁעְ שָׁוּלָן פְּאָרָ
מִידְלָעָרְ
אַיסְאָבָעָל בָּאָרְיָעָרְ (נוּ-יִאָרָקְ)
דיַ וּוֹתְאַלְיטָעָטְ פֿון יִדְישָׁ צְוֹוְשָׁן חַסְדִּישָׁעְ קִינְדָּעְלָעָרְ: אַיְן אַ פֿאַרְשָׁוֹל אַיְן בָּרוּקְלִין
אַפְּרוֹפָּן

15:00 - 13:30
מִיטָּאָג

16:30 – 15:00
אַכְטָעַ סְעָסִיעָ: יִדְישָׁ אַרְוָם דָּעָרְ וּוּעָלָט
פֿאַרְזִיצְעָרָ: מַאְרִיאָ קָאָסְפִּינָּא
אַסְטָרִיךְ שְׁטָאָרָקְ-אַדְלָעָרְ (מוֹלְהָהָ, פְּרָאנְקְרִיךְ)
יִדְישָׁ אַין עַלְיָאָס הַיְנָטָ צֹו טָאָגְ
סְעָבָאַסְטִיאָן שְׁוּלְמָאָן (קִישְׁיְנָיוָוָה)
דיַ גַּאֲלָעָנָעְ פָּאָוָעָ אָן דָּעָרְ יִדְישָׁעְ פְּעָנוֹיקָסְ: הַיְנָטָצְטִיכְעָ אַבְּסָעָרוֹוֹאַצְיָים וּוּגָן
יִדְישָׁ אַין קִישְׁיְנָיוָוָה אָן מִינְסָקְ
אַנְאָטָאָלִיְ קָעְרָזְשָׁנָעָרְ (קִיעְוָוָה)
דָּעָרְ מְצָבְ פֿון יִדְישָׁ אַין אַקְרָאַיְנָעְ הַיְנָטָ צֹו טָאָגְ
אַפְּרוֹפָּן

16:45 – 16:30
קָאוּעַ-הַפְּסָקָה

18:30 – 16:45
נְפִינָעַ סְעָסִיעָ: יִדְישָׁעְ שְׁרִיבְעָרָסְ אַין טְשָׁעָרָנוֹוָיְ
פֿאַרְזִיצְעָרָ: אַסְטָרִיךְ שְׁטָאָרָקְ

שרה האל (לאדאן)
21 יאר נאָר דער טשערנאָווײַצער קאנְפֿערענֵץ – די קולטורעהָרֶעל רָאָלָע פּוֹן "טשערנאָווײַצער"
בְּלִעְתָּעָר"
אַפְּרוֹפָן

15:00 – 13:30
מייטאג-הפסקה

16:30 – 15:00
פְּרַעַטָּע סֻעַּסְיָע: יִדְּיש אַינְאָ וּוּעָלָט וּוּאָס בִּיטְזָק – נַעֲכָתָן, הַיָּינְט אָונְ מַאְרָגָן
פְּאַרְזִיכְעָרָה: סְטוּפָעָן קְרָאָגָן
יִסְרָאֵל וּוּיִסְמָאָן (בְּעַטְעָסְדָּא, פְּשָׂאָךְ)
די וּוּעָלָט אָונְ דָּאָס שְׁנוּעָלָט: יִדְּיש אַוִּיף דָּער אַינְטְּרָעָנֵץ
סְרִירִיל אַסְלָאָנָאָוּ (יְרוּשָׁלָיִם)
וּוַיְקִיפְּעַדְיָע אָונְ יִדְּיש – אַ לְּעַטְעָר שָׁאָנָס אַדְעָר אַ בְּלִיד גַּעַל?
מַאְרָרִיא קָאָסְפִּינָּיא (מַאְסְקוּוֹן)
יִדְּישָׁע פָּאַלְקָלָאָר אָינְ טְשְׁעָרָנָאָוִיז הַיָּינְט צָו טָאָג
עַלְוּוֹרָא גְּרָאַזְּנִיגָּעָר (פְּאַטְסָדָם)
דָּאָס פְּאַרְשְׁטוּמָטָע קוֹל פּוֹן יִדְּן – דָּער הִיסְטָאָרִישָׁעָר בְּאַטְיָיט פּוֹן די רַעֲקָאָדְרִוּגָעָן פּוֹן
יִדְּישָׁע פָּאַלְקָסְלִידָאָר אָינְ די קָאַלְעָקְצִיעָס פּוֹן מַ. בּּעֲרָגָאוּסָקִי אָונְ סַמְּגָד
אַפְּרוֹפָן

16:45 – 16:30
קָאוּוּע-הַפְּסָקָה

18:30 – 16:45
פְּינְגְּטָעָס סֻעַּסְיָע: בְּלִעְתָּעָר גַּעַשְׁכִּיטָע
פְּאַרְזִיכְעָרָה: עַוּוֹא גַּעַלְעָר
עַלְיִ קְעַלְמָאָן (בְּאַסְטָאָן)
דָּער (קוֹרְצָעָר) המְשֻׁר פּוֹן דָּער "קְוּלְטוּר-לִיגָּע" אָינְ צְוִוִּישָׁן-מְלַחְמָהְדִּיקָּן פּוֹילָן
תְּמָרָה זְשָׁוָק (קְיֻעוֹן)
זְאַמְלָנְגָעָן פּוֹן יִדְּישָׁע שְׁרִיבָעָרָס אָינְ קְיֻ�ָהָר קָאַלְעָקְצִיעָס
דְּמִיטְרִי זְשָׁוּוּעַלְיָאָו (מִינְסָק)
יִדְּישָׁע דָּקְוּמָעָנָטָן אָינְ מִינְסָקָעָר אַרְכִּיוֹן
אַפְּרוֹפָן

מִיטְוֹאָר דָּעַם 20 סְטָן אַוְיָגוֹסְט
אָינְ זָאָל פּוֹן דָּער טְשְׁעָרָנָאָוִיזָעָר פִּילְהָאַרְמָאַנִּישָׁע
גַּעַזְעַלְשָׁאָפָט (אַמְּאַלְיקָעָר "מוֹזִיק-פָּאָרָאיִיךְ")

11:45 – 10:00
זְעַקְסְּטָעָס סֻעַּסְיָע: דָּער סְטָאָטוֹס פּוֹן יִדְּיש אַינְעָם צְוֹאָנְצִיקָּסְטָן יַאֲרָהָוְנְדָעָרט
פְּאַרְזִיכְעָרָה: אַרְמִין אַיְדָהָעָר
אַבְּרָהָם נָאֹוּרָשְׁטָעָרָן (יְרוּשָׁלָיִם)
דָּער אִימָּאָשׁ פּוֹן יִדְּיש אָינְ דָּער יִדְּישָׁע לִיטְעָרָאָטוֹר

זונטיק דעם 17 טן אוייגוסט קבלת-פנים און רעגייסטראציע פון די באטייליקטער, האטעל
"בוקאווינא"

מאנטיק דעם 18 טן אוייגוסט טשערנאוויזער נאציאנאלער שטאט-אוניווערטיטעט

15:00

באזור אין דער שטאט

18:00

פיערלעכע דערעפערונג פון דער קאנפערענעץ

מייד דער באטייליקונג פון דעם בוקאווינער גובערנאטאר און דעם טשערנאוויזער

שטאט-פרעיזידענט

קבלת-פנים

דינסטיק דעם 19 טן אוייגוסט דאס אוקראינישע נאציאנאל-הויז (אוקראינסקא-גאס)

9:45 – 9:00

עפערונג-רעפעראט

שיקל פישמאן (נוו-אירק)

דער הוונדרטטער יובל פון דער טשערנאוויזער שפראך-קאנפערענעץ און צו וואס איי ער אונדז
מחיב: די שבעה פון 2008 לגביד ולופרין טשערנאוויז 1908

11:30 – 9:45

צווייטע סעסעה: יידיש און 1908 – היסטארישער קאנטערקט

פאrizיצער: אברהם נאומווערטער

דזשעס אלסאן (נוו-אירק)

פון פאלקישקייט – נתן בירנבוים; אן איבערשאצונג פון דער סוגיא

פאלייטיק און קולטור אין דער טשערנאוויזער שפראך-קאנפערענעץ

ארמין איידהער (זאלצבורג)

טשערנאוויז ווי דער אונשפארפונקט פון דעם קולטורעלן אויפבל אין גאליציע און
בוקאווינע

מאركוס באווער (לאנדאן)

נאך דער קאנפערענעץ – יידיש לעבן אין טשערנאוויז פאר דער צוויתער וועלט-מלחמה
אפרוףן

11:45 – 11:30

קאווע-הפסקה

13:30 – 11:45

דריטע סעסעה: יידיש לעבן אין טשערנאוויז – 1908 און וויטער

פאrizיצער: ברוך פאדאלאסקי

מייאלא קושניר (טשערנאוויז)

דאס אויספֿערעמען די יידישע אידענטיטיטעט אין בוקאווינע

מארייא ניקירסא (טשערנאוויז)

די געשיכטע פון טשערנאוויזער יידין אין די דאקומענטן פון דעם שטאטארכיזו פון דער

טשערנאוויזער געגנט

2008 - מילאנו גראן סטטוטו - 1,606

vaisman.org

דער העברעישער אוניווערטיטעט אין ירושלים

דער צענטער צו פארשן די געשיכטע און קולטור פון מורה-אייראפעישע יודן
ביזט נאציאנאלן אוניווערטיטעט פון קיעו מאהילא-אקדמייע

די רמבם-אקדמייע, מסקוח

דער טשערנאוויזער נאציאנאלער שטאט-אוניווערטיטעט

שטיינר: דער איירא-איזע יידישער קאנגרעס, בית שלום עלייכם, תל-אביב,
טשערנאוויזער שטאט-פֿאָרוֹאַלְטוֹג

די אינטערנציינאלע קאנפערענץ לכבוד דעם הומדערט-יעריקן זובל פון דער טשערנאוויזער
שפראָר-קאנפערענץ וועט פֿאָרְקּוּמָן אוּרְפּ דעם זעלבן אָרט ווי די היסטָרִישׁ ערטשע יידישע
שפראָר-קאנפערענץ פון 1908, אין די ראמען פון אָוֶאָר פון יידישע קולטור-אימפרעיזע. די
קאנפערענץ אַיז אוּרְפּ אָרְבּוֹנָן מיט די פֿײַעֲרָוּגָעַן לכבוד דעם 600-יעריקן זובל פון טשערנאוויז
און די דערעפּעָנוֹג פון דעם יידישן מוזיַּי אין דער שטאָט.

czernowitz.org/2008

קאנפערענץ וועזיטל: www.vaisman.org; דיזיין: שרה וויסמאן

טשערנאַויז • CERNĂUȚI • ЧЕРНОВЦЫ • ЧЕРНІВЦІ •

הונדערט-עיריקער יובל פון דער טשערנאַויזער שפראָר-קאנּפערענען

טשערבאָרי 1908-2008

טשערנאַויז, אוקראִינע • אוגוסט 18-22, 2008